

Thomas Lindemann

Programma Quo Ad Solemnem Nativitatis & incarnationis Salvatoris nostri Jesu Christi memoriam. Devote & pie recolendam Cives Academici monentur

Rostochi[i]: Pedanus, 1631

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn734602073>

Druck Freier Zugang

RU. Progr. 1631

1) Peter Warmundt

2) " " "

3) Thomas Lindemann

PROGRAMMA
QUO AD
SOLEMNEM
NATIVITATIS
& incarnationis Salvatoris no-
stri JESU CHRISTI me-
moriã.

*Devotè & piè recolendam Civis Acade-
mici monentur*

P. P.

RECTORE
THOMA LINDEMANNO
J. U. D. & P. P.

ROSTOCHI

Typis JOACHIMI PEDANI Acad. Typ.
ANNO M. DC. XXXI

Solent familiares Epicuri, qui in voluptate corporis supremum hominis ponebāt bonum; divinam a: illam, qua in Redemptorem suum mens defixa, in hac vitā voluptatem percipit futuræ, ne gustarant quidem unquam; vicesimum cuiusq; mensis diem, præceptori suo consecrare, quod hoc ipso Solis lumen aspexisse primum crederetur. Eundem in annulis ac poculis, & passim in triclinijs exprimebant, ne ab oculis eorum unquam procul removeretur, cuius meminisse assiduè volebant. Hæc Prophani & effœminati homines, in gratiam voluptatis suæ, ut credebant, auctoris adornabant. Unum Ecclesia Servatori suo dedicavit diem, quo Nativitatem ejus celebrare solet; & memoriam æternam ineffabilis mysterij conservat; hunc tamen diem, pudor est dicere, ex ijs qui Christianorum nomine superbiunt, alij frigidè, alij nec celebrare quidem solent. Ita quanta sit hodierni diei solemnitas, quam sacratissima & admiranda festivitas, vix decimus quisq; in foro satis intelligit aut perpendit, aut si adhuc perpendit, non tamen vitā exprimit: dum plurimi festa ita celebranda censent, saltim ut consuetudini multorum annorum longâ serie approbatæ mos geratur; in quarum verò rerum memoriam ea instituta sint, cogitationem ne semel instituant: alij profunditatem rei tantæ potius sollicitè scrutantur quam humillimè agnoscunt, & rationis decempedâ e-

metiri

metiri student, quod à ratione est alienum. Verum si
rem rectè nobiscum putare, & alis contemplationis
nos humo levare velimus, non tam vile quid, sat scio,
de festo nostro hoc sentiemus. Est enim revera *Me-*
moria Incarnationis & Nativitatis Filij Dei solemnitas Dei
Patris; qui filio suo in desponsatione naturæ humanæ
nuptias adornavit; quam *Filius à divinis sibi univisse*
sua Nativitate ostendit: *Est solemnitas nuptiarum Filij*
Dei, ex utero matris semper virginis prodeuntis, lucis
illius quæ ad fugandas illas Cymmerias tenebras, quæ
nos circumstabant, cœlo se demisit: *Est solemnitas Spir.*
S. qui obumbratione sua virginem intactam Deiparam
fecit, benignitatemq; suam singularem hoc ipso opere
declaravit: *Est solemnitas omnium Angelorum & exerci-*
rum celestium: laudantium Deum & nato puero Jesu
promptissime ministrantium; adeoq; ob salutem ge-
neri humano refulgentem, gaudio elatorum: *Est solem-*
nitas Mariæ, puellæ non minus post quam ante partum
castissimæ; quæ à Deo Patre in filiam; à Deo filio in ma-
trem; à Deo Sp. S. in sponsam confirmata & renuncia-
ta est publicè. *Est solemnitas humana naturæ*: quæ à λόγος,
Dei filio, in unitatem personæ assumpta, in Christo ad
dextram Dei Patris collocata & evecta est. Est deniq;
solemnitas omnium solemnitarum, & omnium à Deo per fi-
liū in nos miseros homunciones, velut è Copiæ cornu,
collatorum beneficiorum. O beatum diem, cui similem
nulla ætās vidit, nulla iterum videbit! O candidum &
faustum diem; ô pijs omnibus celebrandum; qui Regi,
Redemptori & Sospitati nostro unico, ortum felici-
bus auspicijs dedit! O exoptatum diem, cujus adven-
tu, qui perierant, sunt restituti; qui à Deo divortium
A 2 fecerant,

fecerant, ad Deum revocantur, legis rigor diluitur :
 gratia & misericordia per univēsum genus humanum
 diffunditur. Quis ergo non hodie ineffabili volupta-
 tis torrente abripiatur? quis non plenis incedat læci-
 tijs; quis non gratam suam mentem voce sonora, &
 opere pio explicabit? Vos agite, Cives mei Academi-
 ci, qui præclararum rerum scientiã ab humili plebe vos
 segregastis, qui pulchrã discēdi cupiditate animum im-
 plevistis, Immanuelis nostri incunabula mecum lustra-
 te & tempus illud animo ac cogitatione vobis propo-
 nite, quo Salvator noster non tantum se ad hominem,
 sed ad primam hominis ætatem demisit, & quæ se hic
 mysteria offerunt consideranda, non nihil advertite.
 Deus nascitur in terra: Deus homo nascitur: ita ut nec Deitati
 aliquid decedat, quam conservat, nec Humanitati quicquam de-
 fit, quam assumit. Hodie qui sine corpore erat, corpus induit:
 qui adspici non poterat, aspicitur: qui tangi non poterat, tan-
 gitur: qui sine tempore erat, esse incipit: filius Dei, filius fit ho-
 minis. Ineffabilis majestas Patris dirigit mysterium; ineffabi-
 lis benignitas Filij assumit carnē, ineffabilis spiritus potentia, &
 quæ orbe toto non concluditur, arcto concluditur in utero. Na-
 tus hodie, qui nos creavit; datus ex divinitate; natus ex virgine;
 natus qui sentiret occasum; datus qui nesciret exordium. Natus
 qui matre esset junior: datus quo nec Pater esset antiquior. Na-
 tus qui moreretur; datus ex quo vita nasceretur: atq; sic, qui e-
 rat, datus est: qui non erat, natus est. Quid mysterij inquiris
 rationem? Sufficit mysterium. Nam si modum investigas, neq;
 finem tuum assequeris, & jam amisisti fructum. Cogitate in-
 credibilem Filij Dei amorem! misericordiam immensam! gra-
 tiam inenarrabilem! humilitatem infimam! Quem constituit
 hæredem universi Deus, per quem fecit secula Ebr. 1. 2. splendor
 ejus gloriæ, character substantiæ. ibid. 3. olim ob potentiam in-
 comprehensibilis; nunc ob humilitatem admirabilis, descendit
 ut misericordiã conservet, quicquid per potentiam creavit. O-
 lim ineffabilis majestas Dei, ἡπὸ ἐξ ἑνός, ἡπὸ ἐξ λόγων, ἡπὸ ἐξ κρη-
 στάληψιν.

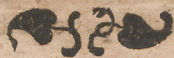
ἄληθειαν immensa, terribilis, horrenda, Deus gloriæ, Deus exercituum, à cuius facie commota est, & contremuit terra, fundamenta montium sunt conturbata Pf. 18. hodiè id factus est, quod omnes fumus, absq; peccato tamè, quod propriâ hominis culpâ, & diaboli invidiâ contractum, veluti lues quædam universam naturam infecit Deus nasci ex homine voluit, ut ex Deo homines nascerentur. Olim ad imaginem Dei factus est homo, nunc imaginem hominis assumpsit Deus. Olim Deus hominem è glebâ terræ formavit; nunc illius causa ipse factus est, quod fecerat, ne quod fecerat, interiret. Quis unquam sic proprios parentes pater; quis fratres frater, quantû Jesus insensissimos suos hostes dilexit. In bellis illis infans, quantus pudor, quanta ignominia est, si à Duce suo ad hostes miles deficit? nam & honestorum consortio eliminatur, & deprensus capitali afficitur supplicio. Verum summus omnium Imperator contra desertus desertorem suum, qui in hostium, diabolorum, castra impia se penetrarat, anxie requirit, benignissimeq; ad se iterum invitât: quantû spacij inter cœlû & terram est, tantû conficit Christus, ut servaret transfugâ. Admirâtur Historiographi, rarissima illa, & nostro hoc sæculo, sine exemplo, amicorum cõjunctissimorum paria, Damonem & Pythiam; Theseum & Pirithoum, Patroclum & Achillem & paucos alios, qui arctissimo amicitix nexu devincti, pro se invicem pericula subire, imò vitam ipsam profunderè non dubitarunt; inter quos tamè mutuus adhuc, & utrinq; æqualis amor extitit, qui uti maximè naturalis est, ita admirationem tantam nondum meretur. Sed quis unquam vel fando accepit exarsisse aliquem amore pessimi & nocentissimi hostis sui, tanto quidè, ut pro eo se reum siltere, & supplicium, quod meruerit, patratissimus subire velit. Hujusmodi amor est incarnati Christi; qui nihil non pro humano genere; à quo tamè gravissimè & enormiter offensus ante fuerat, redimendo, nativitatem miserimâ, extremam paupertatem, exquisitissimos dolores, & tandem ignominiosissimum crucis supplicium subjicit & sustinuit: qui in sinu patris & in throno gloriæ sedebat, descendit sine morâ: gloriam abiecit, assumpsit paupertatem, assumpsit miseriam, venit ad nos, venit in nobis; nascitur nocte, nascitur nudus. Nemo hominum accurrit: nemo respicit. Desunt faciæ; conquiruntur

panni aliquot. Desunt cunæ; in præsepi deponitur. Deest locus & angulus in diversorio; excipitur semirutâ casâ, gelu ventorumq; flatibus perviâ. Ita filius Dei; fragili & servili nostra inductus & velatus carne, diabolo insidias struit, ut qui Protoplastos nostros sub serpentis astuti forma seduxerat, eadê quali arte deluderetur. Summa hic sublimitas ac summa vilitas, summa hic potentia & summa infirmitas, summa majestas ac summa fragilitas. Quid Deo sublimius? quid homine vilius? quid Deo potentius, quid homine infirmius? quid Deo gloriosius? quid homine fragilius? somnium umbræ est homo, fæcus stercoreum, cibus vermium. Nihilominus Deus sapientissimus, & potentissimus, hæc, quæ maximè sibi repugnare & adversis veluti frontibus invicem concurrere videbantur, mirabiliter copulavit. Omnia hic supra rationem; nihil supra fidem est. Hæc autem omnia singulariter mirabilia & mirabiliter singularia, ita hodierno die gesta & peracta sunt, non ut primario honor aliquis, divino & sacrosancto Dei nomini, in se ante gloriosissimo & præfectissimo, accresceret, non ut Angelis, spiritibus illis purissimis & in bonitate sua confirmatis, adeoq; nulla redemptione indigentibus prodesse: sed ut hominibus a creatore suo deficientibus, & jam pro delicto ad condignas pœnas trahendis, salus & liberatio pareretur. Peccata enim nostra, qualitate gravissima; numero plurima, æternum meruerant exitium, iamq; fumabant inferna flumina nostrorum scelerum ultricia: Jam sathanas omnis generis tormenta in perditos promebat, jam orcus hiantibus faucibus flammam eructabat. Non angelus ullus, non ulla alia creatura, non totus orbis collatis viribus contra tam validum hostem stare, ejusq; nos potestati eximere poterat. Hic Emanuel miseratus ærumnas nostras, nativitate suâ reliquo Redemptionis operi primum substravit lapidem; comparatas in supplicium nostrum faces extinxit; Sathanæ portas concussit ac diruit. Venit Christus ut nos jam prædam factos infernali latroni cœlesti manu eriperet, & spolia de forti & immani hoc hoste Patri suo referret. Summa illius paupertas, & infima demissio, nostræ sunt ingentes divitiæ. In stabulo cribri ad instar pellucidi nascitur, in duro stramine lectulum sibi sternit, ut nobis cœlestis arcis & palatii valvas, peccatis nostris ceu pessulis fortissimis oclusas, reserare

seraret & aperiret. Infans nascitur, ut nobis linguæ peccatorū
conscientiā muræ, vincula solveret, ut compellere iterum Patrē
auderemus. Nudus in hanc lucem prodit, ut nobis amissam justi-
tiæ vestem restitueret, & scditatem flagitiorum coram patris sui
vindice oculo absconderet. Sub brunæ tempora nascitur; ubi
terra sub nive & gelu, quasi necata latet; ut mortale genus pec-
cati gelu veluti obrigescens & sepultum, tepentibus Evangelij
auris calefaceret & foveret. Neq; hic jucundissimus Nativitatis
Christi fructus, aliquos saltim ex toto humano genere selectos;
sed omnes omnino, cujuscunq; sex9, Fortunæ aut vitæ conditio-
nis sint, attingit: publica sunt gaudia, toti populo communia,
docente primo natalitiorum beneficiorum prædicatore, quæ o-
mnes admittunt, neminem excludunt. Volumus pauperes? pas-
tores habemus, quibus juxta gregem excubantibus, contentis
& ignobilibus, primo tanti gaudia materia nunciatur: volumus
divites & sapientes? Magos habemus recens natum Jesum do-
nis Sabæis honorantes: volumus maritatos? Zachariam & Eli-
sabetham: habemus volumus sacerdotes? iterum Zacha-
riam habes: volumus nuptas? habemus Mariam desponsa-
tam viro: volumus virgines? maxima pars festi virgo est. volu-
mus viduas? adest Hanna Prophetissa. volum9 infantes? Chri-
st9 ad primam hominis ætatem se detrusit? statæ ætatis viros, se-
nes & decrepitos volumus? offert se Josephus & denuo Zacha-
rias. Tam latè cum Incarnationis Filij Dei fructus pateat; o-
mnes nos quoq; ad gratæ mentis officia, & voce & opere decla-
zanda, obstrictos teneri, quilibet videt. Itaq; ut ad id tandem, cu-
jus rei potissimum hæc à nobis instituta est scriptio, deveniam9,
Pubes generosa, Deo & Musis quæ te consecrasti, spemq; futu-
ræ messis læta seges Reipub. contines; pro more & mihi in-
cumbente munere admonenda es, ut quod bonos sua sponte fa-
cturos confido, ea qua par est, pietate & devotione Natal. Dn. nostri
dies, mysterijs admirabiles, patris beneficijs jucundis; celebretis
& tranfigatis. Sumite vobis materiam virtutum, in quib. vos his-
ce dieb. exerceatis, à Christo puero, illiusq; Nativitatis spectato-
rib. discite à Christo infante tenello humilitatē, omniumq; dicto-
rum factorūq; vestrorū condimentū esse sinitore & superbos spi-
rit9 deponite: discite à rudib. pastorib. fidei simplicitatem; ne qui

commu-

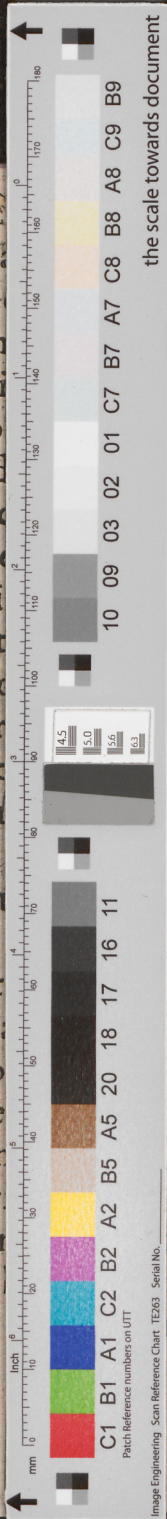
communis error est, Deum qua parte latet, queratis, qua vero, cognosci voluit, secure prætereatis. Accipite vobis imitandam pietatem & castitatē Mariæ; sepe illa jejunijs sepe lacrymis, sepe piâ meditatione ante se præparaverat, sepe in animo Deum, antequam in utero, conceperat; nullius sibi conscia libidinis, casta corpore, casta animo ipsa se fatetur, quod non capit, matrē se esse. Ita & vos, Cives Acad. hæc ferias natalitias Sob. Pænitentia sacris concionib. meditationib. & hymnis destinare decet: non comestationib. helluatonib. aleationib. aut chartarum lusib. infumere; decet vos mentem & membra vestra singula puram & illibatam hostiam Deo Redempt. vestro offerre omnibusq; libidinum generib. renuciare. Quæ n. hæc foret impietas quæ ingratitude, carcerem squalidum, ex quo recens nati nostri Jesuli auxilio exivim9, repetere, casses diabolicos, è quib. extricati, incurere velle & diaboli malle esse mancipium; quam Christi spontaneum ministrum imo fratrem & cohæredem vitæ æternæ. Qui meliora sapiunt, quorum mentib. mica pietatis refidet, templa diligenter frequentabunt, ibiq; Servatorem suum fascijs Scripturarum evolutum, fidei ulnis excipient, & amplexabuntur; & seriâ & humili gratiarum actione quantum servatori suo debeant, qui non tantum moriendo sed etiam nascendo pro nobis passus est restabuntur: precibusq; hanc Acad. & urbem Deo commendab. ut eam hostili præsidio, divino plane & mirabili modo liberatam, suisq; Dominis hæreditarijs redditâ, in tutelam suam porro recipere dignetur, ut ab onere quo jam bene ditæ præssa fuit, respirare ei aliquantum liceat. Secus qui faxint; metuant non tam magistratus, quam puelli Jesu severissimam vindictam in tanta humilitate omnium sublimitate majoris. Jacet quidem in præsepi, sed cœlestes circa se legatos habet, qui nascenti Genethaliacum decantant: qui jacentem in præsepi cantant, quemadmodum in gloriâ sedentem cecinerant. Cubat quidem in sœno, sed qui cum legem traderet, in igne ardebat. Deitatem pueri dissimulat paupertas: sed in cœlo eam stellæ loquuntur. P. P. ipsis Genethilijs Emanuelis nostri Anno 1631.

lita nostra depēdamus & exc
catis enim fugatur Spiritus S
fordes, nec habitare vult nec p
subdito nequitia. Cujus eni
cata repellere & extinguere, ei
prium est peccata odisse, nec b
nec commorantur in uno cord
lita & divina munditia. Hæc
stabile hospitium debet, illi n
tas repudium, Illi nisi valedi
dicet tibi? Atq̄ infelices & at
qui tanto oblato & concesso b
nis omnibus, seipsos privaver
ritus Sanctus cū conferat b
sit omnia, necesse est ut om
eum egerit.

Hoc damnum avertite, qu
cet, modis, rejicite carnales
& impura mundi oblectament
tum sunt fallacia, quia dubi
diosa, quia dulcia, & contra p
sobrietati pœnitentiæ & pre
insistite, ardentēq; rogate San
Spiritum, ut in cordibus vestr
gna sibi præparet verbum suu
lis & toti patriæ nostræ non su

Pec
i odit
rpore
ft pec
n pro
niunt
ca ma
pud te
t mit
c vale
iferos,
est bo
n Spi
: imo
, qui
ue de
vanaq;
on tan
m insi
ercitijs
genter
n hunc
a se di
Scho
pacem,
quam

the scale towards document